

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 99. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 18. AVGUSTA — SATURDAY, AUGUST, 18, 1923. LETO (VOL.) IX.

Drugo slovensko romanje v Cary, O. velik uspeh.

OKROG 700 SLOVENCEV N AVZOČIH.

Naše drugo slovensko romanje v Cary, O. preteklo sredo je zopet velik uspeh in velik korak naprej na poti zboljšanja naših verskih razmer. Slovence bo našel kmalu samega sebe. Slovenska duša in slovensko srce iščeta poti nazaj k Bogu predvsem nazaj k materi Mariji in našel jo bo pri Mariji, na božji poti. Izgubljeni sin, ki zapusti v svojih norih letih svojo mater in zbeži od nje, ker hoče "poskusiti" življenje, ne da bi moral poslušati stalno njenih materinskih opominov in svarjenja, najde v svetu, v grehu malo zadoščenja. Naj mu da svet vsega srca, duše mu ne more napolniti. To pa postaja vedno bolj prazno. In tako si slednjič zaželi nazaj — nazaj v materino naročje, nazaj domov k materi. To smo videli v Cary, O. pretekli tork in sredo, ko smo videli kako se je od ure do ure množilo število slovenskih romarjev.

Vsem se je videlo, da so prišli k materi in da so pri Njej, ki je "Tolažnica žalostnih", zdravje bolnikov." S koliko ljubeznijo so se zbirali okrog njene oltarja in ji odkrivali svoje srce, svoje dušo in telesno gorje. Videli smo tam veliko ne samo pobožnih duš, temveč obrazov, ki so bila dolga leta tuja v cerkvi, da nasprotna cerkva, sovražna Mariji in videli smo jih, kako so se čutila srčna in pomirjena ko so prišla zopet domov. Tja, kjer jih je pustila ljuba morda ranjka mati — pri Mariji.

Nekateri slovenski romarji so prišli z raznimi vlakmi, posebni Clevelandski vlak jih je pripeljal nad 300. Veliki "bus" iz Loraina jih je pripeljal, kolikor jih je šlo na "bus". Kdor ima svoj "avto", je prišel z njim. Samo romarji iz Bridgeporta, O. in Belaira, O. in okolice bi se kmalu ponesrečili. Vendar šli so k Mariji in Mariji jih je varovala. Malo predno je prišel vlak v Columbus so hudi nalivi izpodkopali progo in železniški stroj se je prevrnil. Vlak je šel s hitrostjo 20 milj na uro. Ko bi šel hitreje, bi najbrže noben potnik ne ostal živ. Tako sta se prevrnila samo stroj in voz za prtljago. Ostali vozovi so se samo pretresli in ustavili. Tako so prišli v Carey mesto ob 6. uri zvečer, še le ob 2. ponoči.

Ob 5. uri v torek smo imeli prvo pridigo v stari cerkvi, ki je bila polna, in pete litanije. Čelo popoldne in večer do polnoči je bila spovednica oblegana in enako celo jutro in dopoldne v sredo. Ob pol osmi uri, ko se je stemnilo je bila slovesna procesija s svečkami. To je bil veličastni prizor. Nad 3 tisoč je šlo ljudi v procesiji z gorečimi svečami v roki in 12 in po 14 v eni vrsti. Kakor bi se morje lučic pomikalo po mestnih ulicah. In vse je molilo, vse pelo, vsak narod v svojem jeziku. Vse je klicalo "Ave, Ave, Maria." Iz vseh src je donela samo ena himna, himna ljubezni dobri Materi Mariji.

V sredo na praznik so na vse zgodaj prihajali novi posebni vlaki. Okrog desete ure jih je bilo veliko nad 10 tisoč ljudstva, v cerkvi in pred cerkvijo.

Naša slovenska služba božja je bila v spodnji cerkvi, kjer je čudodelna podobna. Imeli smo jo skupno s Slovaki. Toda prihodnje leto bomo morali imeti zase, ker veliki del ljudi je moral stati, stlačen skupaj kot žveplenke.

Slovesno sv. mašo in slovensko pridigo je imel Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. vodja romanja, slovaško pa Rev. Ciril Orendač, O. M. C., slovenski župnik iz Indianapolisa, rodom Slovak. Po obedu je bila vnovič slovesna procesija ob 2. popoldne. To je bil veličastni prizor. Kaj takega se ne da opisati, treba samo videti. To maso ljudstva vseh narodnosti iz vseh mest in dežela, vse prešinjeno ene velike misli — katoličani, če smo pri Mariji — smo pri materi. Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos vsa množica slikana pred cerkvijo.

Tako smo se veselili in srečni in potolaženi razšli zvečer po slavnosti vsaki na svoj dom. Dobili smo pri Materi nove vere, nove ljubezni do nje, očistili smo si svojo vest in dobili tolažbo za rane svojega srca in duše.

Ta romanja v Carey bodo postala veliki blagoslov zlasti za naselbine v O. in okrog Pittsburga. Tu se bo našla marsikaka izgubljena ovčica, ki bo našla pot nazaj k Bogu samo skozi Carey, drugače bi bila za vselej izgubljena, ker pot nazaj k Bogu je težka. Mati Marija v Carey bo to pot olajšala in skrajšala. Zato bo treba vsako leto več in več slovenskih spovednikov. Zlasti če, g. iz Clevelanda bodo morali priti sem, ker tu se bodo srečali z obrazci, s katerimi se doma nikdar ne bojo.

Z vsemi romarji drugili narodnosti so prišli njih župniki, ki so jih pomagali spovedovati, ker so franciskani konventuali v Carey nimajo slovenskih patrov. Nekateri Slovaki se niso slovesne, kar je jako hvalevredno. Toda množica slovenskih romarjev bo morda že drugo leto nad 1000 od katerih bo želelo najbrže 700-800 opraviiti tudi sv. spoved.

JAVNA ZAHVALA.

Dolžnost me veže, da se osebno zahvalim vsem, ki so mi pomagali pri ureditvi letošnjega slovenskega romanja v Carey, O. da se je dosegel tolik uspeh. Imenoma se zahvaljujem pred vsem č. oo. franciskanom Minoritom v Carey za izvanredno ljubeznivost in gostoljubnost, katero so skazali slovenskim romarjem.

Potem se zahvalim Rev. Cirilu Orendaču, O. M. C. za njegovo pomoč pri spovedovanju. Zahvalim se listu "Edinosti" za reklamo, da je sprejemal oznani-la. Zahvalim se Mr. Fr. Suha-dolniku v Clevelandu, Mr. J. Kranjcu v Barbertonu, Mrs. M. Bombač v Lorainu, Mr. Anton Hočevar v Bridgeportu in Mrs. Bevec v Canonsburgu za razdejanje certifikatov za znižano vožnjo na železnici in za trube, katere so s tem imeli. Marija naj povrne vsem!

Drugo leto na svidenje!
Rev. Kazimir Zakrajšek, OFM.

MUSTAFA KEMAL PAŠA
PREZIDENT.

Po poročilih, poslanih iz Angore poročajo, da so v turškem parlamentu soglasno izvolili nacionalisti Mustafa Kemal Paša za prezidenta.

AMERIŠKE VESTI.

— V Washingtonu je nastalo za en čas nekako politično premirje med demokrati in republikanci. V kabinetu pa imajo silno dela, ki je zaostalo že iz za dni Hardigovega pogreba. Ko se enkrat naredi in vpelje novi red v kabinetu, potem se bodo zopet oživela tudi politična vprašanja.

— Prezident Coolidge ima sedaj dnevne sestanke z voditelji kongresnikov in senatorjev. Skušajo se namreč napraviti nekak načrt za prihodnje kongresno zasedanje.

— Goyorice, ki so se širile te dni po kapitolu, da nameravajo vsi kabinetni uradniki rezignirati so nesresnične. Ves kabinet ostane na svojem mestu razven privatnega tajnika v predsedniškem uradu.

— Iz Washingtona poročajo, da že spravlja privatno lastnino prejšnjega prezidenta in Mrs. Hardinga iz Bele hiše. Mrs. Harding je že zapustila Washington, da pripravijo stanovanje novemu prezidentu in predsednici.

— Delavski tajnik, Davis, ki se je vrnil iz Evrope zadnji teden, dela sedaj v Washingtonu predlogo, da se naj dovoli pri industriji potrebnim rokodelcem priseljevanje poleb sedanjih do-loženih kvot za vsako tujezensko državo.

— Iz Denverja, Colo. poročajo, da je predvčerajšnjim padel tamkaj v bližini velikanski meteor. Padel je nekako ob eni uri zjutraj. Velikanske iskre so se videle več milj na okrog, ko je meteor letel po zraku na zemljo.

— Mesto Tulsa, v Oklahoma se še vedno nahaja pod obsednim stanjem. Vojaštvo je nastanjeno zunaj mesta in pripravljeno za vsak slučaj. Izgredov ni bilo odkar je vojaštvo v mestu.

— Mestni delavci mesta Milwaukee, Wis. so sklenili zahtevati povečanje plače. Delavci zahtevajo povprečno od \$35. do \$50. povišanja na mesec.

— Tudi v državi Iowa, so te dni znižali cene gorilnic. Včeraj so prodajali gorilnic po celi državi po 16. centov in pol galon.

— Na neki farmi blizu Mayetta, Kans. so "cowboyi" lovili bika z avtomobilom. Lov se jim je posrečil. Ujeli so ga s zanjko in zatem zadržanega vlekli več jaydov daleč za seboj.

— V Fort Snelling, Minn. bodo 20. avgusta obdržali streljane tekme Minneotskega vojaštva. Za najboljši strelce so določeni dragoceni dobitki.

— V Chicago sta se sinoči sprila dva taksi-cab šofirja, na 3909 Cottage grove ave. Šofir Matt Cole se je ujezil in je s samokresom ustrelil svojega tovariša, ki se je z njim slučajno spril. Ustreljeni je čez par ur umrl. Cole se nahaja pa v ječi.

— V Indianapolis, Ind. se je vršila sinoči rokoborba med Luis Firpotom argentinskem šempinom težke vage in Jos. Downeyu. Rokoborba se je vršila v desetih spopadih. Zmagal je Argentinec.

— Iz North Manchester, Ind. poročajo, da je te dni padala toča po tamkajšnji okolici. Poročilo pravi, da je naredila toča veliko materialno škodo.

— Iz Hillsboro, Ill. poročajo, da se je odpravila odtamkaj v Kankakee, posebna delegacija stavkojočih delavcev. Obiskali bodo guvernerja osebno glede situacije, ki je nastala v mestu. Obenem bodo zahtevali odstranitev vojaštva.

TOVARNA ŽGANJA ZASAJENJE.

Chicago. — Neko žena že 50 let stara, je kar na debelo se pečala z žganjem. Zalagala je mnoge takojmenovane "bootlegerje" s svojim izdelkom. Dobili so pri njej 4 kotle, mnogo priprave za žganjekuho in 10 galonov že narejenega žganja. Policijski agentje so jo zasledili in jo spravili pod ključ. Kotle in vso pripravo so ji pa zaplenili in odpeljali.

STANJE V NEMČIJI SE BOLJŠA.

Delajo na to, da plačajo dolgovne tujim deželam, pa ne Franciji.

Berolin. — Kakor je razvidno iz prejšnjega stanja Nemčije, je prišel na vlado sposoben kancelar, ki je upanje, da reši Nemčijo propada. Velike stvari ima za rešiti. Prva njegova naloga je da vpostavi zlato glavnic in drugič, da na vsak način pridejo do kakega zboljšanja s Francijo.

Dolgo časa se je delalo na to, da bi vse dolgovne, ki jih ima Francija za plačati Zdr. drž. in Britaniji, plačevala Nemčija na račun vojne odškodnine Franciji. Predno bi prišlo do tega, bo poslala načrt Ameriki, Franciji in Britaniji v odobrenje. Zraven pa poročajo Nemci, da se zavedajo, da niso v redu plačevali vojne odškodnine, toda od sedaj naprej se bodo potrudili, da bodo izplačevali v redu svoje dolgovne.

Valuto bodo izboljšali s tem, da dobijo zlato posojilo in drugič bodo naložili velike takse na vojne dobičke. Posebno grozijo bilionerju Hugo Stinnesu, da sedaj bo pa moral plačati. Kajti vidijo, da je edino to potrebno, da rešijo Nemčijo pred polomom.

Mir v Berlinu se je pobiljšal, v nekaterih manjših mestih se nemiri še nadaljujejo.

TISOČE LJUDI ZOPER KU KLUX KLANE.

Voditelj je bil obstreljen. — Policiji je bilo nemogoče pomiriti trume razjarjenih ljudi.

Steubenville, O. — Častnik D. L. Gibson v družbi Ku Klux Klan se je peljal v avtomobilu zgodaj zjutraj, ko je več strelav padlo v njegov avto. Bil je tudi težko ranjen v glavo.

Prejšnji večer se je zbralo v mestu čez 200 članov te družbe iz vseh krajev. Ka je ljudstvo za to zvedelo, so se zbrali in jih napadli. Bilo jih je na tisoče — začeli so razgrajati in več avtomobilov so razbili. Policiji ni bilo mogoče razgnati velike trume, toda, ko so prišli ji se vojak na pomoč, tedaj so se šele razkropili vsak na svoj dom.

ZD. DRŽ. BODO IZDALE ZNAMKE NA ČAST HARDINGU.

Washington, D. C. — Prezident Coolidge je odobril, da se izdajo znamke po 2 centa v znak žalosti po prezidentu Hardingu. Izdali jih bodo v velikem številu.

Barva znamk bo črna, kakoršna še nikdar niso uporabili v oddelku za pošto. Znamke bodo nosile doprsko sliko Hardinga in letnico, kdaj je bil rojen in kdaj je umrl.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Proti duhovnikom. — Pri glasovanju za uradniški zakon so srbski radikalni poslanci glasovali zoper pokojnino duhovnikom. Predlog je bil sprejet. Tako se samostojno-liberalni centralizem znaša nad duhovnikom, ker je ta vedno na strani ljudstva in se neustrašeno poteguje za njegove pravice. Slovenski duhovnik pa, če Bog da, kljub temu ne bo stradal.

Poštna zveza Stična-Žužemberk. — V četrtašnjim dnem je bila zopet upostavljena vsakdanja poštna zveza med stiškim kolodvorom in Žužemberkom.

To se je storilo na energičen nastop naših poslancev SLS.

Tatvine. —

V Viršanju je bilo ukradene Jožetu Jugu več obleke v vrednosti 1760 dinarjev. — V Vodica-h je bilo Antonu Žirovniku iz Zapog ukradeno kolo vredno 6000 kron znamke "Princijoza".

Najdena utopljenka. —

Pri Račecah so potegnili iz Save vtopljenko, katere je bila stara približno 40 let. srednje velika, krepka, širokega obraza, ko-stanjevih las. V Savi je utopljenka ležala 2 do 3 dni.

Preiskava proti Rajiču končana. — Atentator Rajič, proti kateremu je preiskava že končana, bo obtožen po členu 1., točka 7. zakona o zaščiti države zaradi poskušenega umora predsednika vlade, ki je obenem tudi reprezentant politične skupine. Ta zločin se kaznuje s smrtjo, v slučaju olajšilnih okolištin pa z 20-letno ječo.

Izkopan srebrni denar. —

Pri kopanju temelja neke nove zgradbe v Vakufu so delavci našli na velik lonec poln starega srebrnega denarja, ki je bil v obtoku v Dubrovniku in v Turčiji. Ker so bili kraji okolo Visokega središča dubrovniške trgovine, je vrjetno, da bi se v onih krajih našlo še mnogo drugih arheološko - zgodovinskih predmetov.

Volkovi sredi poletja! —

Iz Driša v Dalmaciji poročajo, da so se pojavili pred par tedni volkovi v večjih množinah, ki delajo veliko škodo na živini. Kmetje so s pomočjo oblasti podvezli vse potrebne ukrepe da se rešijo te volčje nadloge sredi poletja.

Nesreča na mariborskem kolodvoru. —

V nedeljo zvečer ob 19. je povozil vlak 39-letnega premikalnega nadzornika Frana Roberja, ki je stal na tiru pred postajo in gledal za odhajajočim dunajskim vlakom. Med tem je privozil za njegovim hrbtom drug vlak, ki je vozil precej tiho, tako da ga Rober ni slišal. Vlak ga je vrgel na tla in ga popolnoma zdrobil.

Rop v davčnem uradu. —

V Sisku so nepoznani zločinci udri v davčni urad, razbili blagajno ter pobegnili z najdenim denarjem. Odnegli so okrog 350.000 din. Preiskava je ostala brez uspeha.

Občinski odbor noče prisegati. — V Djakovu bi moral biti te dni zaprisežen novoizvoljeni občinski odbor. Ker pa se dve tretjine odbornikov branijo položiti prisego, bodo morale biti razpisane nove volitve.

PO DRŽAVI WISCONSIN SE USPAVALNA BOLEZEN RAZŠIRJA.

Madison, Wis. — V zadnjih letih se je silno razširila ta bolezen po državi Wisconsin. Že več jih je umrlo vsled te nadležne bolezni. Je silno nevarna in nalezljiva bolezen. Človeka prevzame tako močan spanec, da se mu je težko prebuditi, postane nezavesten in tako umrje. Zdravniki so na delu z vso silo proti tej bolezni.

PREMOGARJI BODO STAVKO OPUSTILI.

Zahtevam delavcev se bo ugodilo. — Voditelji delavcev opustili zahtevo odtegovalnega sistema.

New York. — Zastopniki delavcev in delodajalci so se sešli danes, ki se tiče zboljšanja plač in odtegovalnega sistema.

Sicer pa zastopniki delavcev opustijo zahtevo za "check off", če opustijo lastniki zaračunavanje na eksplozivne potrebščine.

Zahteve se bodo obravnavale v posebni seji in delodajalci so pripravljene vse zahteve vzeti na znanje, in da jih bodo rešili ugodno, samo, da se stavka ne bo pričela.

Delavci, da sicer opustijo zahtevo po odtegovalnem sistemu, samo pod tem pogojem če opustijo zaračunavanje na eksplozivne potrebščine, so delodajalci odgovorili, da v to le toliko dovolijo, kolikor dopušča postava v Pensilvaniji.

Na zahtevi, Mr. Lewisa, da bi se odtegnili detectivi, ki so nepravični in nesramni, še niso odgovorili.

Mr. Lewis zahteva, da se najprvo reši vprašanje glede 8-urnega dela, povišanje plač, in odtegovalnega sistema, potem šele se bodo vršila nadaljna pogajanja. Vse kaže, da se bo delavcem ugodilo.

DAVIS ZOPET IMENOVAN DIREKTORJEM ŽELEZNIC.

Washington. — Prezident Coolidge je imenoval James C. Davis kot direktorja železnice, kajti to je potrebno, ker je on osebni agent Prezidenta.

BANDITI OKRADLI BANKO.

Creston, Ia. — Poročajo, da so banditi udeli v neko bančno posloplje in odnesli ves denar in bonde. Nekdo jih je hotel ustaviti, so ga zvezali, on pa ušli v avtomobilu.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.		\$ 1.45
500 — Din.		\$ 6.10
1000 — Din.		\$11.00
2500 — Din.		\$30.00
5000 — Din.		\$59.00

Za italijanske lire:

50 — Lir		\$ 2.75
100 — Lir		\$ 5.25
500 — Lir		\$24.00
1000 — Lir		\$47.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 1 tisoč Din. ali 2 tisoč lir, damo še poseben popust. Predno pošljete denar, brez druge trdke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo Val denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljave naslavlajte na:
BANKNI ODDELEK EDINOST
2445 W. 22nd St. Chicago, I

Imperfect in Original

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Kaos v Nemčiji.

Vsakega namreč zanima situacija Evrope, posebno pa še sedaj bo vsak pogledal z očmi, kaka neizkušena politika se je pokazala sedaj v Francosko-Angleški antanti, drugič pa, kako se Nemčija približuje katastrofi podobni v Rusiji.

Anglija je vedno prosila Francijo in Belgijo, da bi ukrenili pravočasno vse potrebno v prid Nemčije in njenih upnikov. Toda, kakor se vidi je sedaj že malo prepozno. Nemčija ena izmed najbolj industrijskih in gospodarsko urejenih držav pred vojno, je sedaj že precej uničena vsled pritiska komunistične stranke. Vršijo se poboji po vseh velikih mestih, štrajki se nadaljujejo in samo v Berlinu je čez 500 tisoč delavcev na štrajku. Vsa trgovina v mestu je zaprta, mesto je brez plina, elektrika in vse cestne železnice so ustavljene in govori se, da bodo ustavili še vodovode. Tudi po drugih mestih se sliši vedno o velikih pobojih in krvoprelitju. Res vse kaže, da se bliža Nemčija tisti pogubonosni poti, na katero je zavozila Rusija. Bližajo se situaciji, ki bo pretresla ves civilizirani svet.

Kaj pa je vzrok vsem temu? Mogoče je vzrok pokvarjenost človeške narave, ki se jo je človeštvo navzelo v preminuli svetovni vojni? Ne, ako bolj natančno pogledamo v politiko je vzrok vsemu temu preslaba politika in potem pa fatalna usoda nemške valute. Denar je bil vzrok padca Rusije in bati se je, da se kaj podobnega ne zgodi v Nemčiji. Namreč vsak delavec si želi, da bi vsaj toliko zaslužil, da bi si mogel kupiti potrebni živež. Ko pa vidi, da za zasluženi denar se vedno manj kupi in nazadnja celo nič, tedaj ljudstvo ni več dovzetno za delo in gleda, kako bi se na kak drug način opomoglo. Prvo, kar se zgodi je, da se pričnejo štrajki in stranke ob takem času, ki želijo pa kakem prevratu, zlorabijo vse to v svoje namene. Delajo ljudi nezadovoljne še bolj, obetajo jim nebesa in ljudje navdušeni začnejo se pobijati in izpodrivati močnejšo stranko. In komunisti so zlorabili to priliko v Rusiji in silno nevarno je, da se kaj podobnega ne zgodi v Nemčiji.

Tega kaosa pa ni kriva samo zavezniška politika, marveč precejšnja porcija zaslug imajo zraven tudi nemški kapitalisti, ki so mobilizirali vse narodno premoženje ga spravili v denar in naložili v tujezemstvo v razne industrije. Nemčija danes nima denarja, to je resnica, a imajo ga nemški kapitalisti naloženega v tujini v blagu in industriji, ki ni na vrednosti nič padel, ako tudi domača papirnata marka pada.

Nemčija je hotela potegniti Francijo od začetka, a Francija jo je prehitela zadnjega januarja s tem, da je zasedla Poruhrje. A trdovratnost nemških državnikov ni odjenjala in se noče ukloniti niti sedaj, ko ji komunistična povodenj zaliva grlo. A pri vsem je pa treba obćudovati nemški narod, da v tako kritičnih trenutkih stoji tako vzajemno za svojimi državniki.

Zločini in pokvarjenost politike.

Vsakemu, ki zasleduje dnevne novice, je gotovo bral slične izide, ki so se dogodile pred poroto. In gotovo se je vsak čudil, kako je včasih to mogoče.

Pisano je bilo, ta ali oni je zakrivil ta veliki zločin, je izginil in ni ga bilo mogoče najti; potem včasih vlezanimiva priča se je izgubila med poizvedovanjem in tako sodba izostane nezaključena v prid obtoženca. Tudi se bere, da je kdo kriv velikega zločina, je kar ušel s pred porote in policiji ni bilo mogoče ga najti. Zelo mnogokrat se sliši, da ta, pa ta je toliko poneveril, toda po izjavi sodnih uradnikov, da je ta denar porabil za zadovoljevanje potrebne glavnice, je prost. Tudi drugih podobnih slučajev se pripeti, toda vedno po pritisku politike, se obrača sodba v prid mogočnejše in večje stranke. Bere se tudi dostikrat, da je "boss" katerega delavca tepel, bodisi mu napravil kako drugo krivico. Toda sklep sodbe se vedno po navadi obrne v prid veljavnejše osebe in ponavadi se dejanja opišejo navadnega delavca.

Vsi taki dogodljaji kažejo, da je vsakega državljanu dolžnost, da se pobriga in bolj natančno pogleda v sodnijske postavne in se vsak po svoji moči upira tem krivicam.

To je jako žalosten komentar, v eni najbolj inteligentni in procvitajoči državi. Da je to istina, lahko vsak vidi, ako ni strankarski ali sebičen, da se je to že dostikrat zgodilo in se še dogaja. To bi mogel vsakdo izmed nas pobijati z vso silo, kajti, ako si ne bomo svesti na naših sodnih pravičnih procesov, potem ni rešitve iz krivičnih slučajev za resnico in pravico. Ako se bo to še tako nadaljevalo, da bo politika imela svoje umazane prste tudi pri procesih, tedaj se bodo na nasprotni strani večale krivice, kar se tiče navadnih zadev. Te krivice bi se tako zajedle in povečale v naše delovanje, da bi bila ogrožena lastnina, mir in nazadnje tudi naše življenje.

Zato naj volilci pazijo ob času volitev, da pometejo iz javnih uradov z osebami, ki jim je korist političnih strank bolj pri srcu, kakor pa pravica poštenih državljanov!

So. Chicago, Ill. — Proti koncu julija in začetkom avgusta sem obiskal naše So. chicažane. Ta naselbina zadnje čase, kar je pod spretim in skrbnim vodstvom preč. g. župnika Winklerja izvrstno napreduje. Okoli cerkve in župnišča je sedaj skoro vse prenovljeno. Sedaj pa bodo slikali še notranjino cerkve. Plačali so tudi že precej na dolg fare. To pokazuje, kako farna napreduje, ako je v dobrih rokah.

Zlasti sem hvaležen preč. g. župniku za pomoč pri agitaciji za naše liste. Prav lepo so me priporočili svojim faranom pri obeh sv. mašah, kar mi je jako pomagalo. Rojaki so me z veseljem povsod sprejeli in se pridno naračali na liste, kar jim Bog plačaj!

Zahvaljujem se tudi družinam kot Primožičevi, družini Prijateljovi in zlasti pa družini Mrgetovi za postrežbo, pomoč in naklonjenost. Prav lepa hvala vsem zlasti pa preč. g. župniku za krasno priporočilo! Vsem Bog plačaj in Marija!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Iz Severa.

Dosti se je pisalo iz mnogih krajev Amerike, kar se tiče verskega življenja. Povsod kažejo številke, da se katoliki širijo hitro in presega vse druge verske sekte. Kakor poročajo zadnje statistike, je v Ameriki že čez 20 milijonov katolikov, kar pomeni za katoliški svet jeko veliki napredek. Namreč povdariti moramo, da Amerika je še misijonska dežela in še ne prav zelo stara. Sicer je pa tudi tu v Ameriki dosti takih, ki imajo sicer v hiši križ in druge božje podobe, toda se sramujejo povedati, da so katoliki.

Posebno dobro so uspeli misijoni v severnih krajih Amerike, izmed katerih držav se še posebno odlikuje Minnesota. Glavno mesto Minnesota je St. Paul, toda obenem tudi glavno mesto katolikov na severu. Ni mesta v Ameriki, da bi imel sorazmerno po velikosti več katolikanov, kakor St. Paul. Zato se pa tudi imenuje "mesto katolikov." Imajo tudi svojega nadškofa, za kar se imenuje nadškofija St. Paul. V tem mestu so tudi zavedni in ponosni katoliki. Kadar se sprejo s svojimi nasprotniki, ponavadi dobijo oni prvo besedo.

Postavili so padlim vojakom ob reki Mississippi velik zidan spomenik. Toda nasprotniki so se borili na vse načine, da bi bil ta spomenik brez križa. Toda katoliki se niso podali in so tudi zmagali. Ako greš sedaj po lepem "bulevardu" ob reki Mississippi, boš že od daleč videl visoko se vzdigujoč križ, ki pomeni hrabrost in odločnost mestnih katolikov.

Tudi po drugih zaslugah se oddikuje to mesto. Vse povsod je polno lepih cerkva, posebni kras cerkva bo stolnica, ko jo bodo dodelali in okrasili vse povsod z italijanskim marmorjem. To pomeni tudi veliko požrtvovalnost ljudi. Ponosni so tudi lahko na svoje velike šole, ki so po večini tudi vse katoliške. Imajo tudi seminarij šola za bodoče duhovnike, kjer poučuje bogoslovje več slov. profesorjev, duhovnikov in posebej še velika šola za deklice, kjer pridejo ven usmiljene sestre, bodisi kot šolske sestre, ali strežnice po katoliških bolnišnicah.

Drugače kar se tiče mesta, se nahaja jako v lepem kraju in tudi trgovina je tukaj silno živahna, kajti velik promet se vrši z Minneapolisom, ki leži na drugi strani reke Mississippi. Slovencev v tem mestu ni veliko, toda jako velika večina je Nemcev in Čehov, ki imajo tudi svojo lastno cerkev.

Eden iz severa.

Springfield, Ill.

Delavske razmere so pri nas

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

še precej dobre posebno na Wood side. Delamo večinoma vsaki dan. Zaslužek je primeroma odvisen od prostora v premogokopu.

Industrija je tudi tukaj precej razvita. Glavno stopnjo v industriji zavzema premog. V okolici mesta je približno od 6 do 8 premogokopov, v katerih so naši rojaki povečini zaposleni.

V premogokopih so kakor ponavadi jako nevarna dela. Človek ne ve ne ure ne dneva kdaj ga zadene nesreča. Predzanji četrtek je bil še na delu tukajšnji poslovodja Mr. Linde v premogokopu na Wood side. V petek je šel v mesto. Tam se je opil strupenega munsajna in nato se je nekje stegel. V soboto zvečer pa so ga otroci našli mrtvega ležati na vrtu pod trtami. Kaj je vzrok smrti se ne ve, ali je bil ubit, ali je umrl od munsajna.

Ta teden se je vršil iz slovenske cerkve sv. Barbare pogreb nekega nemškega rojaka, ki ni dolgo, ki je obhajal s svojo soprogo svojo petinidesetletnico svojega zakonskega stanu. Slavnost se je vršila v cerkvi sv. Barbare. V pondeljek pa je bil iz iste cerkve pokopan. Ta novica potrjuje, da človek ne ve ne ure ne dneva kdaj ga Bog pokliče k sebi. To naj bi bil zlasti nauk tudi tistim, ki cerkvi obračajo hrbet in ošabno govore, da ni ne Boga ne posmrtnega življenja.

Te dni se je prebarvalo tudi našo cerkev sv. Barbare s zvonicom vred in naše župnišče. Prebarvana cerkev je sedaj pravi kras celi naselbini in tukajšnji okolici. Zlasti je lepo, ko so okoli cerkve nasajene lepo cvetoče cvetlice in grmičevje.

Tudi župnišče zgleda sedaj jako moderno. Lepi vrt zaraščeni z lepimi cveticami in grmičjem dela jako prijazen kraj okrog župnišča.

Da pa je naš vrt okrog cerkve in župnišča prav moderno urejen in negovan gre pa čast našemu navdušenemu cerkovniku, Franku Supanc, ki pazi, da je vse v najlepšem redu.

Naš France Supanc ima pa tudi svoj dom zaraščeni iz samih cvetic in z lepo vinsko trto. Tudi kos vrta je zasadil z vsemi poljskimi pridelki, tako da ljudje ugibajo, da misli nekaj v kratkem narediti, t. j. poiskati si boljše polovico. Marljive mu Francetu tega nihče ne zameri, ker vsakdo ve, da človeku samemu biti ni dobro na svetu.

Ne smem pozabiti pa tudi na tukajšna častita gospoda. Father Mažir tukajšnji župnik in obenem vojaški kurat ki imajo že šaržo stotnika. Father Mažir kot tukajšnji slovenski župnik se pa tudi jako trudijo za prospeh tukajšnje župnije.

Prav tako neumorno deluje za čast božjo tukajšnji pomožni župnik Father Martin Kozar. Obeima gospodoma želim obilnega vsehpa pri njih trudopolnem delu na polju dušnega pastirstva v naši naselbini. Pozdrav vsem čitateljem tega lista!

Poročevalec.

Pittsburgh, Pa.

Cenjeni g. urednik: — V zakajenem Pittsburghu živimo bolj tiho in nič ni slišati od nas zadnje čase. Pridno delamo za drugo politiko se pa ne menimo, kakor izgleda pri nas.

Na društvenem polju pridno giblamo in tudi vedno napredujemo. Naš č. g. župnik Father Mertel, ki so se vrnili spomladi iz starega kraja zopet marljivo delujejo na naši župnij Materne Božje.

Omeniti moram, da sem vaše ga lista prav vesel vsak pot, ki ga dobim. Kajti prinese največ novic, pa tudi najbolj točna poročila o vseh svetovnih stvareh, ki se dogajajo po svetu.

Želel bi samo to, da bi ta list

kmalu postal dnevnik. Zakaj dnevnika silno potrebujemo katoličani, ako pogledamo, kako silovito je protiversko časopisje.

Zlasti tudi prinaša lepe nabožne članke Ave Maria. Kako lepi so naprimer spisi Fathra Trunka, Smoleja in urednikov Father Brena. Kakor blažilno olje učinkuje na slovenska srca po Ameriki. Drugo časopisje kot Gl. N., Prosveta i. dr. trobijo o sami zmoti, ta list ti pa nalije v zevajoče rane naših rojakov blažilnega olja, ki tolaži nas v nadlogah in težavah. Kaj bi bilo ko bi ne imeli vsaj tega nabožnega lista Slovenci v Ameriki. Prepričani bi bili na milost in nemilost sovražnikom naše vere.

Mislil sem že napisati tudi nekaj o tisti ideji, ki se je pred mesec ipisalo za slov. orle v Ameriki. Ta ideja je zares lepa, samo seveda vprašanje je, ako bi bila izpeljiva. Naša mladina posebno kjer imamo slov. župnije in šole, bi se prav lahko organizirala na tak način. Naši fantje potem ne bi dobili toliko časa, za slabe družčine, kakor jo imajo pa sedaj. Ob večerih naprimer, da se sedaj potikajo kot drugod bi lahko hodili h telovadnim vajam in k drugi zabavi mladine. Vse to bi bilo v korist župnije in starišev samih. Jaz bi rekel, da naj se začne ta ideja širiti v druge naselbine od tam kjer že imajo take orle, kot naprimer pri vas v Chicagi in v Clevelandu. Od kraja bo šlo malo težko, kakor gre vsaka stvar dokler se za njo ne zanima narod. Potem bo pa sama napredovala, ko se enkrat začne.

Odelavskih razmerah ni mnogo za poročati, ker niso tu nič boljše kot kje drugje. Delamo stalno in zaslužek je srednji.

Predno končam prav lepo pozdravljam vse naročnike tega lepega katoliškega lista in želim, da bi kmalu postal dnevnik.

J. Z.—c.

New Castle, Colo.

Že večkrat mi je bilo na mislih, da potekajo dnevi, in da je treba plačati za naročnino lista Edinosti. Toda sedaj sem se pa odločila in tu prilagam vam svoto \$3.00 za list Edinost. Dosedaj se mvedno dobivala vse tri liste, katere prav iz srca ljubim in spoštujem in jih vsaki pot težko pričakujem.

Tisti bi bil slab katoličan, ali bolje rečeno nič vreden sam za sebe, ako ne bi spoštoval tako resnično in pravicoljubne liste, kakor so Ave Maria, Edinost in Glasnik PSJ. Ti listi so nam v izobrazbo in dušno korist, ako le kdo tako živi in se ravna, kakor uče ti listi. Zato vsi naročniki skupaj na delo v eno samo družbo in pomagajmo vsak po svoji moči eni z denarjem drugi s prijazno agitacijo, tretji zopet z molitvijo, da skoraj enkrat dosežemo tako težko pričakovani dnevnik list Edinost.

Zdaj pa moram pohvaliti našega Pavleta, ker je začel pridno prihajati na svoj kornar, vidim, da ga nobeden ne povabi nad zajce, ga pa jaz zaenkrat povabim v našo prijazno coloradsko naselbino. Ker je pa naša naselbina od Pavleta precej oddaljena, mu svetujem naj potuje tako-le: Zdaj ko eroplani vozijo pošto med Chicago in Pacifikom, se naj prime kar za peruti pa bo kmalu na zaželjenem mestu.

Naših coloradskih zajcev bo Pavle vesel, ker tu so tako veliki, kakor kostruni po ene 3. ali 4. mesece stari. Imenujejo se "Jack rebci". Ti zajci se poleti odselijo v gore in hribe pozimi pa pridejo nižje iskat živeža na rance. Naredi si luknjo, v kupe slame ali krme in Pavle jih bo lepo zunaj počakal in jih bo nagrabil kolikor jih bo pač hotel.

Kó bo zajcev nalovil se bo podal pa zopet nazaj proti Chicago.

S pozdravom ostajam Vaša naročnica

Barbara Kochevar.

Ako bi ne bilo na svetu takih bedakov, ki se radi tožarijo, bi morali advokati od lakote pomreti.

Ženske ponavadi niso srečne, če nimajo vedno kaj za govoriti.

Nekateri ljudje imajo velike ambicije za z delom zaslužiti denar. Drugi pa, imajo ambicije dobiti ga neglede kako.

Kadar gredo lovci nad leva je dobro, da dvakrat pogledajo, ako so puške nabite.

Mož ženi: "Jaz sem mislil namreč iti s teboj v mesto, toda se nič dobro ne počutim. Jaz namreč potrebujem mir!"

Ena izmed najlažjih stvari na svetu je povedati drugim, kako prenašati bolečine.

Vdova, ki ima denar za zapraviti, hitro dobi pomagaca.

Način kako postati milijonar je, če prihranite 10 dolarjev na mesec skozi 8,333 let.

Mlad fant: "Ali vas bi mogel vprašati za nasvet, namreč, če mislite, da bi postala vaša hčerka meni dobra žena?"

Advokat: "No, jaz ne vrjamem, 10 dolarjev za nasvet prosim!"

— Veš kaka razlika je dostikrat med ljudmi in "telegraf štango?"

— "Telegraf štanga" je zdolaj prismojena, ljudje pa čestokrat zgoraj!

Joe: "Oh, ti imaš pa res lepega otroka pri sebi. Tako lep je, drugič pa ta lepa postava. Ti si res lahko srečen. Ti veš kaj, ali bi mi lahko posodil par dolarjev?"

— "Pa ne morem. Veš ta otrok ni moj, pač pa je moje žene prvega moža."

— Doktor! Moja največja težava je, ker ne morem lahko dihati.

— "Kar potolažen bodi, bo kmalu bolje," odgovori doktor.

Jurče naroči svojemu mlajšemu bratu: "Vzemi to steklenico in pojdi v prodajalnico, da ti jo napolnijo s črnolom!"

Brat vzame steklenico, jo ogleduje in pravi: "In denar?"

Jurče se zasmee široko: "Za denar bi prinesel črnolom vsak osel!"

Brat odide. Kmalu se vrne in reče: "Tu imaš in piši."

"Kaj?" se zadere, "iz prazne steklenice? Kje je pa črnolom?"

Brat se mu zasmee in pravi: "Ha, seveda, velika težava. Prava reč je pisati s črnolom. To bi znal vsak osel!"

Kaj sme član Narodne Jednote imeti? — Pri narodni Jednoti sme n. pr. imeti član svojo obleko. Ima tudi lahko več oblek. Tudi čevlje sme imeti. Tudi klobuk, svoj klobuk. Dalje svoj nos, svoj jezik, (ki ga pa ne sme rabiti vsak čas) svoje lase. Vse to ima lahko vsak član pri Narodni Jednoti. A enega pa ne sme imeti: svojih možganov in svoje pameti. Kdor hoče imeti svoje možgane in z njim sam tudi misliti, tega zadene prokletstvo jednotinega porotnega odbora. To sicer res ni lepo, a res je tako. N. pr. porotne zadeve v West Virginijski potrjujejo do pičice, da je tako!

Očaneč Zafrenik pravi v zadnji tetki: "Narodna Jednota je prišla do prepričanja, da je najboljše jednotin denar naložen, ako so vsi zaključki gl. odbora podvrženi javni kritiki."

Kaki kritiki so očka pozabili omeniti. Ko se je zaključke gl. odbora Republianskega združenja kritiziralo ni pomagalo nič! Prokletarcu ste dali, pa je bilo! Za uboge stavkujoče rudarje pa niste dali niti enega samega facka! Kaj se hoste postavljali! Ko pa vas poznamo od vrha do tal! Z besedami ste res poceni, a drugrega vas pa nič ni! Ste razumeli! —

ŠIRITE LIST EDINOST

IZ NEODREŠENE DOMO VINE.

Tolminsko so razkosali.

Izšel je končno že pričakovani dekret, po katerem se je tolminsko okrožje razkosalo po italijanskih željah. Nekdanja sodna okraj Bovec in Kobarid sta dodeljena k okrožju Čedad, ozemlje nekdanjega tolminskega okraja pa se je dodelilo goriškemu okrožju. Tolminska pokrajina je celota zase, ali ker je vsa kompaktno slovenska, so Italijani že davno želeli, da se razcepi. Sedaj se je to zgodilo. V Čedadu se je že poprej govorilo precej slovensko, sedaj se bo še več. Kljub tej razdelitvi ostanejo interesi Tolminskega skupni in bodo Tolminci tudi še nadalje vezali enega na drugega.

3 milijone za fašistovsko kooperativo.

"Goriška Straža" prioblija dejstvo, da je "Italijanska banka" neki fašistični kooperativni v Trstu dala nad 3 milijone lir, dočim istrskim slovenskim zadrugam, ki so imele pri njej naložene svoje neizmenjane krone, od 13 milijonov lir, ki jih je dobila od italijanske vlade, ni hotela dati v ime zamenjave niti enega centesima. Čudna so pota kapitalističnega narodnjaštva!

Spomenica slovenskih županov prefektu Pisentiju.

O priliki obiska, videmskega prefekta Pisentija v Sv. Križu na Vipavskem so mu izročili slovenski župani spomenico o zahtevah in potrebah prebivalstva. Te zahteve so: Otvoriti naj se slovenska gimnazija in slovenska kmetijska šola v Gorici; na sodiščih naj se zopet uvede slovenski jezik; oblastva naj s slovenskimi župani dopisujejo slovensko; na poštnih in drugih uradih naj se priznajo pristna domača krajevna imena. Poleg teh splošnih zahtev je spomenica navajala še posebne krajevne potrebe. Pisenti je obljubil, da bo vlada ljudske želje upoštevala. Če bo le res?

Številni slučajni solnčarice.

Minolo nedeljo se je pripetilo v Trstu pet slučajev solnčarice.

Konec slovenske gimnazije v Idriji.

Goriška Straža poroča, da se slovenska gimnazija v Idriji s prihodnjim šolskim letom končno veljavno odpravi.

Razpust puljskega občinskega sveta.

Italijanska vlada je razpustila puljski občinski svet in imenovala za komisarja dr. Rizzija.

V majhnih hišicah je ravno toliko prestora za prepira, kakor ga je v velikih palačah.

PREPIR RADI POSTAVE, KI DOLOČA CENE ŽITU.

Kakor je bilo lansko leto, tako hočejo spekulantje tudi letos, kar naenkrat znižati cene. Vidi jo, da kmetje nimajo zadostnih skladišč in prometnih sredstev. Delajo prav posebno tudi zoper Capper-Tincherjevo določilo cen. V obeh slučajih smo bili pripravljeni, da jim dokažemo potrebo tega določila, ko kar naenkrat pride izjava od John W. Cloverdale, tajnika "American Farm Bureau Federation," ki hoče jasno pokazati, kar se tiče te zadeve. Pravi:

Zakaj bi povečali cene žitu, ko ste pridelali žito na isti način, in ga hočete porabiti za eno in iste namene? Če kupci ne želijo plačati, da se namreč zahtevalo, da se napravi zapisnik, ki bi hoteli nakupovati žito, zakaj bi prodajalci ne storili isto. Na ta način bi se pomanjkanje izenačilo. Nasprotno je pa neumno, da bi bila Capper-Tincherjeva postava za to odgovorna.

Res pogubonosno bi bilo, ako bi postavodajca imela v tem oziru kake uspehe. Zato se je treba na vse načine upirati. Capper-

OBVARUJTE SE PRED POLETNIMI NEREDI.

Naše telo je kakor kurilen sistem. Sedaj ko so dnevi vroči, nehalet metati v telo kurivo in izčistite ga do dobra. Jedni smo preveč mesa in prikuh, pajev in raznega družega peciva, ves naš sistem je zaprt in natlačen z nerabno tvarino, kar je ravno toliko kot če je peč prenapolnjena s pepelom, zato moramo izčistiti telo, te tvarine, če se hočemo počutiti udobne in živahne. Izčistite vaša odvajalna čreva s Trinerjevim zdravilno grenkim vinom, ki je najboljša poletna tohika, ki je sestavljena iz ljubja cascara sagra, sladkih korenin, regrada, itd. in ki so najboljše želodčni in kri čistilci. Če vzimate Trinerjevo zdravilno grenko vino ne boste trpeli na zaprtju, slabem teku, glavobolih in splošni utrujenosti. Celotno ob vročih poletnih dnevih se boste dobro počutili. Kupite ga takoj pri vašem lekarnarju ali trgovcu z zdravili in pomnite, da je Trinerjev Liniment zanesljivo zdravilo za utrujene noge, zvinjenja in otekline in da so Trinerjeva Toothache Drops zelo priporočljiva za zobobol in nevalgijo!

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Tincher-jeva pogodba dela za to, da se ne znižajo cene, kar tako, kakor se je zgodilo lansko leto. Namreč v 24. urah so padle cene za 40 centov. Tudi ni za velik profit farmarjem, toda da se v soglasju s tajništvom Agriculture določi cene, ampak ne s špekulantji.

Tržni poročevalci, potem ekonomisti vedo, da je prava cena žitu edina poglavitna potreba za svetovni trg, z ozirom na izmogano Evropo in potem zaradi povečanega proizvoda v Canadi, Indiji in Zdr. drž.

HVALA VAM. SOROJAKI.

Pred svojim povratkom v staro domovino še enkrat vsem številnim prijateljem, dobrotnikom in znancem najpriskrnejši: Bog plačaj in Bog z Vami vsemi.

Dve leti sem prebil med Vami. S strahom sem prišel, a odhajam s čustvi veselja in žalosti; veselja nad lepim uspehom svoje akcije in pa ker se vračam spet med svoje otročičke, žalosten, ker zapuščam tu toliko dobrih prijateljev in naklonjenih src, ki jih globoko spoštujem in občudujem. Kar sem Vam mogel nuditi kot duhovnik, sem Vam nudil, a Vi ste pa bili tako velikodušno dobri našim otrokom. Menda doslej še noben Slovenec-inteligent ni imel tako lagodne prilagoditve proučiti slovenski narod v Ameriki. In vsa čast Vam, sorojaki, nad lepo organizacijo Vaših naselbin, posebno še Vaših župnij. Naš narod se v tem oziru že lahko precej uči od Vas.

V soboto 11. avgusta odhajam iz New Yorka. V najkrajšem času vpošljem obširnejše poročilo o svoti nabrani za Mladinske domove in o uporabi iste. Naši upi niso bili prazni. Četudi ta svota še ni zadostna, je pa vseeno velikanska pomoč našim otročičkom in Mladinski dom na Kodeljevem v Ljubljani bo v pretežni večini sad Vaših žrtve.

Bog in Marija Pomočnica Vam bodita obilna, obilna plačnika. Tam pa Vas bo spremljala neprestano gorka hvaležnost in prisrčna molitev naših — i zdaj tudi Vaših — številnih varovancev. Ostanite nam dobri in naklonjeni tudi nadalje: vse naše delo bi brez Vaše nadalje pomoči — izhiral in propadlo... Vsem pa ki se še vrnete kdaj v domovino: Na svidenje v Mladinskem domu. Pridite in sami oglejte naše delo.

Bog in Marija z Vami. Z Bogom!

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ljubljana — Jugoslavija.

Dr. Srečko Zamjen,

odslaj:

Mladinski dom Kodeljevo

Ako bi se namreč to ne uresničilo in če se bi hotelo zgoditi kaj podobnega, kot lansko leto, tedaj bo posredovala Capper-Tincher pogodba, da krivce zasledijo in jih sodno kaznujejo.

Žrtve bolgarske revolucije.

Sofijsko časopisje poroča, da znašajo izgube pri bolgarski revoluciji na zemljoradniški strani 200 mrtvih in 500 ranjenih, vojska pa ima okoli 50 mrtvih in 120 ranjenih. Vse te izgube so iz bojev pri Plevni. Večje številne ranjencev je imela vojska tu-

IMENIK KNJIG

KI SE DOBE V ZALOGI

KNJIGARNE EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

di pri bojih v vzhodni Bolgariji. Odtod je bilo prepeljanih okoli 600 ranjencev v Varno.

Viljem in nehvaležnost nemškega naroda.

Iz Berolina poročajo, da je te dni obiskala skupina dijakov bivšega nemškega cesarja v njegovem dvorcu v Doornu. Bivši cesar jih je povabil k obedu in se ob tej priliki bridko pritoževal nad nehvaležnostjo nemškega naroda. Naglašal je, da s Nemci povsem hladnokrvno sprejeli na znanje vest o njegovi abdik-

IMENIK KNJIG

KI SE DOBE V ZALOGI

KNJIGARNE EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

ciji in da ga boli, da nemški narod ne uvidi, da je on vendar mnogo koristnega storil za Nemčijo.

Madžarska

je vsa živa samega veselja nad bolgarsko revolucijo. Pravijo, da bodejo sedaj tudi oni poskusili svojo srečo ter malo porevolucionirali. Skrb pa jim dela to, da jih je premalo in da imajo njih prijateljske sosedne preveč močno vojsko.

ŠIRITE LIST EDINOST

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

Skrival je solzno lice v belih blazinah... Zakaj neki ga je sram je premišljeval, saj je vendar tako priden, tako dober, ljubi očeta in mater in obožava Lilito. Vedno je imel najboljše rede v šoli; saj moli vsak dan k Bogu in k presv. Devici, ki jo ima tamle v kotu, z Detetom v naročju...

Nekoliko se mu je zjasnilo lice. O, kako srečno mora biti božje Dete, ki more klicati svojo čisto in sveto mater: Mati! Mati!...

Malo dni pozneje je Currita nenadoma vzela svojega sina iz zavoda...

Dvanajst let je že bil star in pater rektor je izrazil očetu Villamelonu prošnjo, da bi bilo dobro, pripraviti sina na prvo sv. obhajilo.

Currite ni bilo tistikrat poleg, in Villamelon je koj obljubil. Saj je vedno bila njegova želja, je pravil, da naj bo njegov sin krščansko vzgojen...

"In verjemite mi, pater rektor, pobožnost je v našem rodu doma! Moja žena je v sorodu s sv. Frančiškom de Borja, pa s sv. Terezijo, in po Benetettijih tudi s sv. Frančiškom Caracciolo..."

O, Villameloni, je pravil, so bili vedno pobožni; vsako leto da so obhajali devetdnevno k sv. Roku, pomočniku zoper kugo, gori v selu Quintanar de la Oreja, svojem posestvu; on sam, Villamelon, pa da je patron ondote cerkve in ima pravico, imenovati župnika.

"Me razumete, pater rektor?"

Rektor ga je prav dobro razumel in v zaupanju na sv. Frančiška Caracciolo je storil še korak naprej. Slovesnost prvega sv. obhajila, je rekel, bo dne 19. marca, na god sv. Jožefa, in naravno je, bilo bi dobro, da, zelo bi se spodobilo, ako bi on, oče otrokov, in senora kondesa, njegova mati, spremljala otroka k sv. maši.

Tudi s tem je bil Villamelon zadovoljen.

"Kajpada, senor pater rektor, kajpada, pojdemo skupno s svojim sinom k sv. obhajilu! Moja blaga mati — svetnica je bila — mi je vedno govorila, da je treba Bogu izkazovati čast. In vrhutega, takile prizori iz družinskega življenja me vselej ganejo, meni ugaja takole patriarhalno življenje... Moja mati je bila svetnica, moja soproga je angelj, vsako željo mi bere v očeh, nima svoje volje; kar jaz rečem, to stori... Me razumete, pater rektor?"

Trgovina z železnino in pohištvo

Pri nas dobite najboljše barve "paints" in raznovrstne varniše. Ta mesec bom pričel tudi plumbersko obrt, za pomoč bom dobil Mike Černeta, ki je znan kot eden izmed najboljših plumburjev na to stran Dulutha.

Za vse slučaje se obrnite na:

JOSEPH SLOGAR

Trgovec z železnino in pohištvo,
ELY, MINN.

SO. CHICAGO

Slovenecem v So. Chicago in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najbolj-
ših, trpežnih čevljev za mo-
že in fantje, dekleta in žene,
kakor tudi za dečke in de-
klice. Zlasti za šolarje dobite
pri meni močne trpežne črev-
lje.

Pri meni dobite čevlje
vsake vrste, v vseh veliko-
stih po zmernih in nizkih
cenah.

Dobro blago za zmerno
ceno je moje geslo!
Slavnemu občinstvu se to-
plo priporočam za obilen
obisk!

"SVOJI K SVOJIM"

ANTON BAKŠE

SLOVENSKA TRGOVINA
S ČREVLJI.
9534 — Ewing Avenue.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri
NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače
PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL-TEEN-MALT-EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street,

CHICAGO, ILL.

Pater rektor je bil tenkovesten mož, bal se je laži, zato si ni upal reči, da ga razume.

Villamelon je nadaljeval z obrazom kneza, ki se beraču po-
nuja za botra:

"Kajpak, pater rektor, oba bova pristopila skupno z otro-
kom k sv. obhajilu! In jaz, vrjemite mi, bom nosil svojo unifor-
mo!"

Pater rektor je mislil daleč naprej in je še prosil, naj bi oba
že prej opravila sv. spoved; patri da imajo take dni veliko dela
in bi zadnji dan morebiti ne bilo časa.

"Seve, pater rektor, kajpak...! Jaz imam svojega spoved-
nika, odnekad! Nikdar ne grem drugam k spovedi. Pater Pare-
ja... Izvrsten človek! Svetnik, pater rektor, pravi svetnik!
Me razumete?"

Pater rektor je razumel prav dobro in bi se bil skoraj na
glas zasmejal. Tisti Villamelonov spovednik, pater Pareja, je
bil že deset let mrtev...

Zadovoljen s eje vrnil Villamelon domov in je poročal Cur-
ritu, kaj vse se je domeni s patrom.

Currita je imela jasen, bister razum in je na mah spoznala
položaj. Strašna misel, misel na božji rop, ji je šinila v glavo...

Prestrašila se je in se je ustavila pred to mislijo. Zakaj Špa-
njolka ni brezbožna, ako tudi sicer slabo živi. Na dnu srca ji
še vedno tli vera v Boga in ji kraljuje strah božji.

Ali hitro si je znala Currita pomagati.

"Kaj pa misliš, Fernandito? Otrok dvanajstih let pa naj
gre k sv. obhajilu? To bi kazalo, da nimamo spoštovanja do naj-
svetejšega zakramenta! Tega ne morem dovoliti!"

Villamelon je zavzel odprl usta.

"Seveda, če pater rektor tako pravi, razumeš...?"

"Pa čaz pravim, da ne! Na Francoskem nihče ne gre k sv.
obhajilu pred štirinajstim letom! Najmanj!"

"Ali... mi smo na Španskem!"

"Glej, Fernandito, dragi moj! Ne govori o tem! Tu ne gre
za podnebje! Razumeš!... Pojdi torej jutri v zavod in povej
patru rektorju, da ne dovolim iti Paquitu k sv. obhajilu, dokler
ni zadosti pripravljen, pa bo mir besedi!"

Zastoj je dopovedoval pater rektor, da je otrok že več ko
zadosti pripravljen, da je tista francoska navada ostanek nekda-
nje janzenistovske krive vere, ki so jo že zdavnaj odpravile jas-
ne izjave svete Cerkve in pa vneti dušni pastirji; da je naravost
greh, nedolžni duši braniti moč sv. zakramenta, ki deluje sam iz
sebe... Villamelon je skomignil z rameni, in Currita ni odne-
hala.

Rektor je zaslišal pravi vzrok in je izjavil, da pojde otrok
na dan sv. Jožefa k prvemu sv. obhajilu, četudi brez dovoljenja
starišev. To je ujezilo Currito, in da bi zabranila strašno one-
čašenje, kakor je rekla, je vzela sina iz zavoda...

In tistikrat je nedolžni otrok postal pozoren na čudne in nje-
mu nenavadne reči, ki so se godile na njegovem domu...

EMIL KISS, BANKIR

133 SECOND AVE., NEW YORK, CITY

EMIGRACIJA IZ KRAJA JE ZOPET ODPRTA.
DO JUNIJA MESECA 1924.

6426 OŠEB SME PRITI V AMERIKO.

Ako nameravate vašo ženo, otroke ali sorodnike do-
biti sem, pišite takoj men in jaz vam vredim vse potrebno.

Pošiljam denar v domovino! Hranim vloge!
POTNIŠKI ODDELEK!

EMIL KISS, BANKIR

133 SECOND AVE., NEW YORK, CITY

Novi 1923 model Oliver pisalni stroj

NA PROSTO POIZKUŠNJO ZA EN TEDEN!

UČITELJI! Tu je novi Oliver pisalni stroj. Novi tili
brzi stroj, najboljši stroj, ki smo jih kdaj producirali in
ponudili so vam za ceno, pri kateri si boste prihranili
najmanj od \$30. do \$50. in zraven boste dobili boljši stroj
kot dosedaj.

POPOLNOMA NOV se vam pošlje direktno iz to-
varne za nižjo ceno kot je še kdaj kaka izdelovalnica pro-
dajala stroje. Novi Oliver pisalni stroj ima vzorčni črkov-
ni sistem štev. 3. Vsak Typist, ki zna pisati na črkovni
sistem štev. 3 ali 4 lahko piše na novi Oliver pisalni
stroj brez težave. Je najlažji črkovni sistem za začetnike.
Noben učitelj, noben trgovec, noben društveni tajnik, ali
kak drugi uradnik bi ne smel biti v sedanjih dobrih brez
Novega Oliver pisalnega stroja. S tem si prihranite čas
in delo. Oliver pisalni stroj je najbolj pripraven in prak-
tičen pisalni stroj za vas.

PRIHRANITE \$50. — PROSTA ENOTEDENSKA
POIZKUŠNJA.

NOVI OLIVER je moderno izboljšan in ima mnogo
stvari, ki jih drugi stroji nimajo. Je najbolj trdno na-
rejen stroj. Večkrat vzdrži v vodni rabi od 10. do 15. let
brez popraviljanja. Priprosto. Ima samo 800 kosovov; neka-
teri jih imajo do 2500. Nima kakih slabotnih kosov, da bi
se zlomili. Predvsem pa poglejte na to nizko ceno za naša
dva modela:

OLIVER ŠTEV. 9. Z novim vzorčnim črkovnim si-
stemom; štev. 3 je običudovanja vreden stroj. Za plače-
vanje na obroke stane \$55. Ako ga plačate takoj v goto-
vini:

\$49.50.

OLIVER ŠTEV. 11. Najnovejši izboljšan. Z vzorč-
nim črkovnim sistemom štev. 3. Na mesečno izplačevanje
\$75. Ako ga plačate v gotovini: \$67.50.

PIŠITE PO NAŠ CENIK — IN PROSTO POISKU-

SNO PONUDBO.

PIŠITE ŠE DANES po brezplačni cenik, ki vam
opiše in predstavi v slikah pisalni stroj štev. 9. in štev. 11.
Pišite po vse podrobne akte o tem stroju in o naši veliki
za Vas varčevalni ponudbi. Plačevanje na obroke in pro-
sta poizkušnja. Vi lahko pišete po Oliver stroj brez vsake
obligacije. Nobene rizike. Poizkusite! Poizkusite kako
stroj deluje. Potem, ako boste zadovoljni boste plačali
za stroj vsak mesec nekaj. Ali pa če plačate v gotovini
in si prihranite, za kolikor dobite popusta. Ako pa ne bi
bili zadovoljni, ga lahko vrnete na naše stroške.

THE OLIVER TYPEWRITER COMPANY
Oliver Typewriter Building Chicago, Ill.

INTERPARLAMENTARNI KONGRES.

Copenhagen. — Tukaj bo skli-
can interparlamentarni kongres.
Francozi in Belgijci se nočejo u-
deležiti, ker so se Nemci tudi u-
deležili kongresa.

ZRAKOPLOVEC SE UBIL.

Poročajo, da francoski letalec

NOTARSKA DELA.

Za affidavite za dobavo svo-
jih domačih iz starega kra-
ja, ali pooblastila, kupne po-
godbe itd. se obrnite na:
JOHNA JERICH
Javni notar

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri
nakupu raznih

**BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ
IA. KLJUČAVNIC IN
STEKLA.**

Naiboliše delo, najnižje cene

Prevzame barvanje hiš zunaj
in znotraj. Ukladam stenski
papir.

Jean Hemerdinger se je ubil, ko
je motor nehal delovati in tako
padel na zemljo.

Nekatere ljudi silno nadlegu-
je sreča njihovih bližnjih.

Izkušnja pravijo, da je najbolj-
ši učitelj, toda ljudje se mnogo
ne ozirajo na izkušnje.

DOLARSKI ČEKI

Cenjenim čitateljem nazna-
njamo, da še vedno izdajamo do-
larske čeke, katere se vnovič v
Jugoslaviji po dnevnem kurzu
Jugoslovanske krone. Potnikom
za v Ameriko preskrbimo efek-
tivne ameriške dolarje, ki jih
rabiijo za na pot.

Za dolarske pošiljatelj račun-
amo sedaj sledeče pristojbine:
Do \$15.00 po \$1.10. — Od \$15.00
do \$30.00 po \$1.50. — Od \$30.00
do \$50.00 po \$2.00. — Od \$50.00
do \$75.00 po \$2.50. — Od \$75.00
do \$100.00 po \$3.50. — Od
\$100.00 naprej po 3/4 cen. od do-
larja. H te pristojbinam je še
pridržati za vsako posamezno po-
šiljatev 15 centov za poštino.

**BANČNI ODDELEK EDI-
NOSTI,**

1849 West 22nd Street.

Grozdje že zori!

IN ČAS VINSKE TRGATVE V JUŽNI KALIFORNIJI BO SKO-
RO TU!

Nikdar ni bilo boljše prilike kot ravno sedaj, da si ogledate na
lastne oči krasne

IRIGETANE VINOGRADNICE,

ki jih prodajam, ter si izberete svoj kos.

Zemlja leži vsa v ravnini ob vzhodni divnih San Bernardino
Mountains blizu mesta Los Angeles, Calif., s kojim je spojena po
2 širokih pavimentiranih državnih bulevarjih, po električni ter 2 par-
nih železnicah, obdana vsenaokrog od vodno zelenih oranžnih nasa-
dov, vinogradov, sadovnjakov, ličnih mest in prijaznih perutinskih
farm. Nova, velika moderna šola kakor tudi štori, garaža, restau-
rant, oljne postaje itd. je vse na zemljišču farme same. Zemlja je
vsa irigetana. Prijazno, zdravo podnebje poleti in pozimi, čista
in hladna pitna voda. Nevihte, toča, povodenj, strela, zmrzovanje in
podobne vremenske neizgovore so v tem kraju čisto neznane.

Odraščena trta rodi tod od 6—10 in več ton grozdja na akre, ki
se je prodajalo lani po \$75 — 140 za tono. Letošnje cene pa kažejo še
boljše. Celoletni stroški obdelovanja, trgatve itd. ne dosega \$50 na
aker.

IZRAČUNAJTE SAMI DOBIČEK!

Radi izredno ugodnih okoliščin — podnebja, zemlje itd. —
uspeva tu perutnina izborna. Na enem akru lahko redite do 20000 ko-
koši in njih čisti dobiček se računi povprečno od \$1.50 — \$2.00 na
leto. Farma sama tudi drži svoj ogromni vzorčni kokošnjak in nje
izvedenci so vam vedno na razpolago.

Zemlja bo kmalu vsa razprodana, oglasite se, dokler še ni pre-
pozno.

Za natančnejša pojasnila se obrnite na svojega rojaka.

J. Z. LIST
P. O. Box 1120.
LOS ANGELES, CALIF.

List Edinost

je list slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih
koristi se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo
službo se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na
pot do pravega napredka. List Edinost zabaja skoro v
vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov.
družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem
najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic
in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI.

Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusite ogla-
šati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo
potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA,
ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v
našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Po-
slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da
bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

Je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki.
Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem sloven-
skim čč. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in
posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomni-
jo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte
nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to
storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tisko-
vine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako
malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.